

Universitatea Politehnica din Bucuresti

Facultatea de Automatica si Calculatoare

Proiectarea cu microprocesoare

Snake

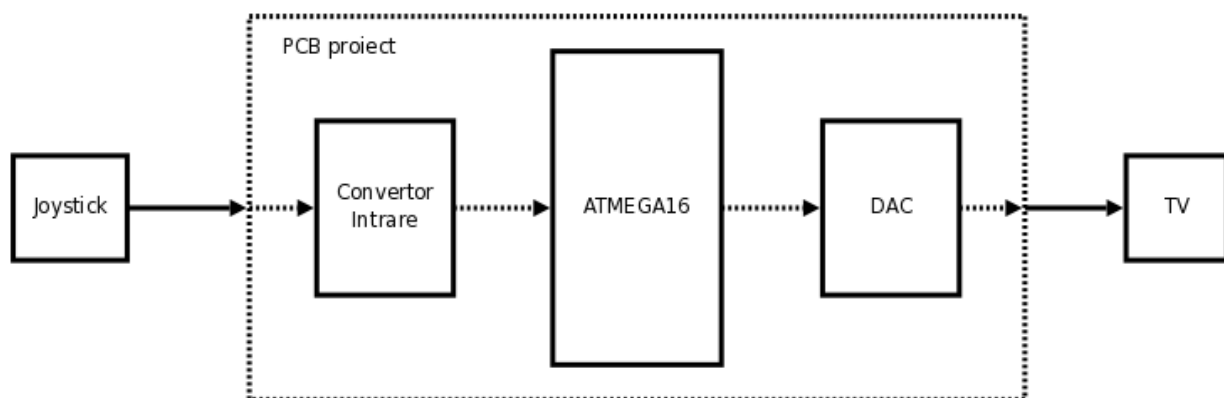
Andrei Homescu, 344 CA

1. Introducere

Snake este un joc foarte popular instalat pe foarte multe modele de telefoane produse de Nokia. Am ales sa implementez o versiune a jocului pe un microcontroller Atmega16, memoria si viteza acestuia fiind potrivite unei astfel de aplicatii. Comenzile sunt date de jucator printr-un joystick conectat la placa, iar pentru afisare se foloseste un televizor. Jocul se conecteaza la intrarea *Composite* a televizorului.

2. Descriere generala

Pentru interactiunea utilizatorului cu jocul am avut de ales intre mai multe variante: butoane, joystick sau accelerometre pentru comenzi si televizor, calculator sau display LCD pentru afisare. Am ales joystick-ul si afisarea pe televizor deoarece nu am reusit sa gasesc accelerometre si display LCD cu performante si pret care sa se incadreze in bugetul prevazut. De asemenea, display-urile LCD folosesc protocoale complexe de afisare; in schimb, comunicarea intre ATMEGA16 si TV foloseste doar 2 biti din iesirea controllerului.

Semnalul TV este generat in intregime in software si convertit dintr-o valoare pe 2 biti in semnal analogic, cu ajutorul unui DAC. Standardul folosit in tara noastra este PAL. Generarea software a semnalului a fost cea mai delicata parte a proiectului, necesitand multe incercari si ajustari pentru a genera semnalele potrivite si a centra imaginea pe ecran.

Programul este format dintr-o bucla principala, care la un interval fix avanseaza starea jocului. Semnalele software sunt generate de catre o rutina de tratare a intreruperilor de *timer*. Aceasta rutina trebuie sa poata intrerupe orice alta functie din program, dar nu poate fi intrerupta de nici o alta functie, deoarece semnalul video trebuie sa aiba un format precis; fiecare instructiune din functie trebuie executata la un moment precis, altfel apar distorsiuni mari in imaginea afisata. Functia de afisare consuma o cantitate destul de mare de timp de procesor; programul afiseaza de 25 de ori pe secunda cate 625 de linii. Dintre acestea, 121 sunt folosite pentru sincronizare sau nu sunt afisate pe ecran, deci timpul de executie corespunzator poate fi folosit in alte scopuri. Functia de afisare ruleaza doar pentru cateva cicluri de ceas in aceste cazuri. Astfel, aproximativ 80% din ciclurile de ceas ale microcontrollerului sunt petrecute in functia de generare a semnalului PAL.

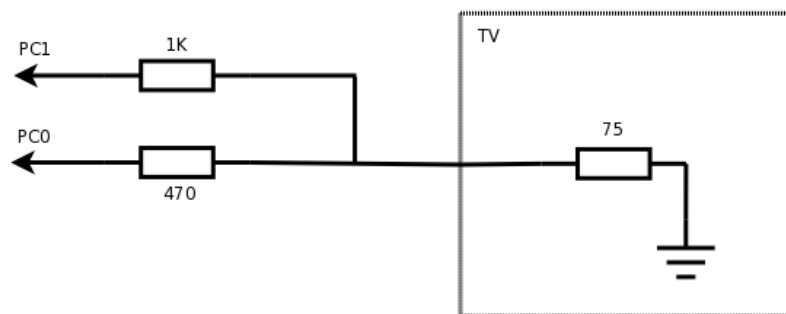
Joystickul este alcatuit din cate un potentiometru pentru fiecare axa. In pozitia de repaus, fiecare

potentiometru are o rezistenta de aproximativ 50k Ω ; rezistentele corespunzatoare celor 2 capete de axe sunt 0 si 100k Ω . Rezistenta unui potentiometru are o dependenta liniara fara de pozitia sa. Rezistentele sunt convertite in tensiuni, care sunt citite apoi de catre microcontroller si convertite cu ajutorul ADC-ului incorporat.

3. Hardware design

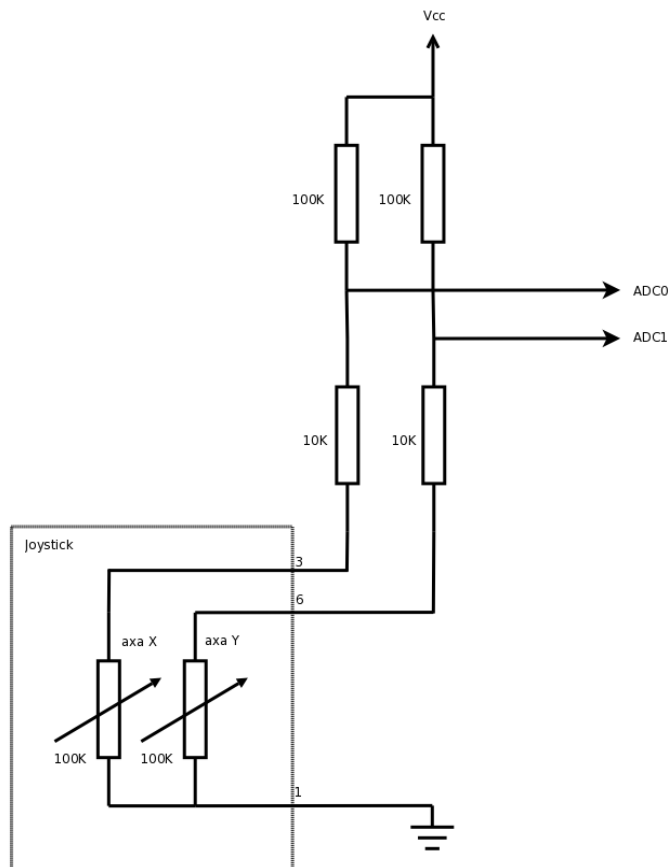
Am folosit doar 4 dintre porturile ATMEGA16 pentru comunicare. PA0 (ADC0) si PA1 (ADC1) sunt intrarile folosite pentru a citi tensiunile generate de convertorul de la intrare. PC0 si PC1 sunt folosite ca iesiri care comanda DAC-ul.

Semnalul TV este reprezentat prin tensiuni intre 0 si 1V. Tensiunea de 0V reprezinta un semnal de sincronizare; nuantele de gri sunt reprezentate prin tensiuni intre 0.33V si 1V, prima valoare corespunzand unui punct negru, iar a doua unui punct alb. Deoarece pe 2 biti se pot reprezenta 4 valori, am mai ales si tensiunea de 0.67V prin care se reprezinta puncte gri. Tensiunile generate de schema de mai jos sunt reprezentate in tabel.

PC1	PC0	V _{out}	Constanta C	Culoare
0	0	0	TV_SYNC	Semnal de sincronizare
0	1	0.67	TV_GREY	Gri
1	0	0.33	TV_BLACK	Negru
1	1	1	TV_WHITE	Alb

ATMEGA16 nu detine intrari cu care sa se poata masura rezistente; in schimb, intrarile sale pot fi folosite ca intrari analogice ale caror valori pot fi convertite cu un ADC intern. Acesta poate fi configurat o tensiune de referinta $V_{ref}=2.56V$, aproximativ egala cu jumatate din tensiunea de alimentare V_{cc} . Folosind divizoare de tensiune, putem genera tensiuni direct proportionale cu pozitiile potentiometrelor din joystick.

4. Software design

Am scris aproape tot programul in limbajul C, folosind compilatorul *avr-gcc*. In anumite locuri am folosit cod in asamblare introdus in sursele C cu directiva `__asm__`. Un astfel de loc este functia de generare a semnalului video, unde am avut nevoie de pauze de durate precise.

Semnalul TV este generat digital de catre program si apoi convertit cu ajutorul DAC-ului prezentat mai sus. Imaginea de pe ecran este reprezentata printr-o matrice de 18x23 celule, fiecare celula avand una dintre culorile de mai sus. Fiecare linie din matrice reprezinta 14 linii impare si 14 linii impare pe ecran. Matricea este reprezentata in RAM-ul microcontrollerului prin variabila *cellColor*.

Imaginea de pe televizor este actualizata de 25 de ori pe secunda. Fiecare cadru PAL este format din 625 de linii; fiecare linie dureaza astfel 64 μ s. Imaginea este transmisa intretesuta; se transmit intai cateva semnale de sincronizare, apoi liniile impare de pe ecran, apoi cateva linii de sincronizare, apoi liniile pare. Deoarece nu as fi reusit sa scriu fara un efort major cod in asamblare care sa dureze exact 64 μ s, am folosit timerul din ATMEGA16 pentru a executa o functie la un interval de 64 μ s. Fiecare apel al functiei genereaza semnalul pentru o linie de pe ecran. Codul pentru iniiale de sincronizare si cele din afara ecranului este foarte simplu si rapid, activand semnalul corespunzator pe portul C si iesind din functie. Pentru liniile care contin informatie utila, functia trebuie sa ruleze pe toata perioada data, modificand valoarea portului in functie de celula curenta. Dupa generarea semnalului pentru linia curenta, este incrementata variabila globala care retine numarul liniei. Primele 4 μ s dintr-o linie reprezinta semnalul de sincronizare orizontala; apoi urmeaza un interval de 8 μ s care nu este afisat pe

ecran. Afisarea trebuie facuta intr-un interval de $52\mu\text{s}$, dar nu am reusit sa acopar in intregime liniile din cauza timpului prea mic ramas dupa executarea instructiunilor din functie.

Desi standardul PAL specifica un format foarte strict si destul de complex al liniilor de sincronizare, programul meu a functionat cu urmatorul format: $2\mu\text{s}$ de TV_BLACK apoi $62\mu\text{s}$ de TV_SYNC. Pentru introducerea pauzelor de durate fixe, am scris functia *usecDelay* care primeste ca parametru o anumita durata si ruleaza un program care sa se ruleze intr-un numar de cicluri de ceas egal cu de 16 ori durata data, valoarea 16 fiind data de frecventa microcontrollerului.

Bucula principala a programului asteapta trecerea unui anumit interval (500ms) si face actualizarea starii jocului. Primul pas este pornirea ADC-ului pe intrari (alternativ) pentru a calcula pozitiile joystick-ului pe cele 2 axe. In functie de valorile din registrele ADC-ului, se recalculeaza orientarea "sarpelui". Al doilea pas este generarea urmatoarei celule din sarpe si "taierea cozii" acestuia. Al treilea pas este generarea "punctelor" pe care le poate manca sarpele pentru a isi mari dimensiunea. Pentru a da un caracter aleator pozitiilor generate, am folosit un generator de numere pseudoaleatoare cu entropie; singurele evenimente externe care apar sunt miscarile joystick-ului de catre utilizator, deci am folosit tensiunile de la intrarea ADC-ului pentru a modifica starea interna a generatorului.

Sarpele este reprezentat in memorie prin coordonatele "capului" si ale "cozii" in matrice si prin rezervarea catorva biti din matricea *cellColor* pentru stocarea urmatoarei pozitii din matrice pe care se afla urmatoarea celula din sarpe (cate o valoare pentru fiecare din cele 4 puncte cardinale). Miscarea sarpelui este echivalenta cu taierea unui segment din "coada" si adaugarea unui segment in "cap", dupa orientarea capului. Aceste operatii se fac doar asupra variabilelor corespunzatoare si a maxim 2 pozitii din *cellColor*, deci necesita un timp foarte scurt. Daca sarpele trebuie sa creasca in lungime, la pasul urmator sarim peste pasul de "taiere din coada" si doar adaugam un nou bloc in "cap".

O variabila globala *dead* ia valoarea 1 daca sarpele a murit, ciocnindu-se de sine sau de unul dintre pereti. Din momentul mortii sarpelui, starea jocului nu se mai actualizeaza. Pe placa exista un buton pentru resetarea jocului.

5. Surse de informatie folosite

- *Characteristics of B,G_PAL and M_NTSC television systems*
http://www.kolumbus.fi/pami1/video/pal_ntsc.html
- *Retroleum - UK PAL TV timing and voltage specifications.mht*
<http://www.retroleum.co.uk/PALTVtimingandvoltages.html>
- *Rickard's electronic projects page – Howto*
<http://www.rickard.gunee.com/projects/video/sx/howto.php>